

2-3. lap innen

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Fiac. SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vilákre postán
küldve:

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábpetsorsoregyszeri beigtatásért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábos petsorsort 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, július 2.

128. szám

Árva ügyünk.

Minden község vagy város köteles a maga szegényeit s árváit tartani és gondozni; s minél nagyobb mérvben teljesíti ezen törvényben megszabott kötelezettségét minél nagyobb körben terjeszti a jótékonyság eme áldását, annál nagyobb dicséret, annál nagyobb elismerés illeti az illető községet nagy város.

A nagyobb városoknál léteznek ugynevezett árvatartó pénztár, melyek kisebb-nagyobb tőkével rendelkeznek, melyek kamataiból aztán fizetik az árvák tartási díjait.

Hála a könyörületes szívű ember barátoknak a mi városunkban 233 ezer forint tőkével rendelkezik az árvatartó pénztár, melynek kamatai bőven fedezik az árvák tartási költségeit.

Van városunkba mintegy 300 árva és pedig ezek kisebb része olyan a kik felényi taratási költséget kapnak évenként, ezeket hívjuk „félárva”-knak, a másik része az egész meghatározott díjat kapja, ezek aztán „egész árva”-knak nevezetnek.

A mi már most azt az összeget illeti a mit az árvák tartási díj fejében kapnak évenként arra bizony ki kell mondanunk, hogy nem csak nem elegendő de sőt nagyon kevés, sokkal kevesebb mint a mennyit más — kisebb tőkével rendelkező városok adnak.

Míg ugyan is a 150 ezer forint tőkével is alig rendelkező Aradon az egész árvák évenként 60 forint és a fél árvák 40 forintot kapnak, addig városunkban kapnak az egész árvák 20 forintot, a fél árvák 10 forintot.

A könyörületeség bármily alakban és bármily arányban nyilvánuljon is az — igen szép erény. Hanem azt hisszük, hogy az a 20, illetve 10 forint még is nagyon kevés arra, hogy az árvatartók azért érdemesnek tartanak úgy gondozni azt az árvát, a mint egy magával tehetetlen gyermeket gondozni kell. Ugyan melyik árvatartó az, a ki naponta 5 kr-ért tartván az árvát, meglelmeselődve ezen

fizetéssel, s úgy hozzá látna ahoz, hogy semmiben szükségét ne szenvedjen? Hát bizony nem lehet azon csodálkozni, hogy az ilyen gyermekek elcsenveszzenek, elsatnyulnak.

Azt vagyunk bátrak indítványozni, hogy miután a város nagy alappal rendelkezik, emeltesék fel az árvatartók fizetése, oly formán, hogy kapjanak az egész árvák 40 forintot, és a félárva 20 forint ellátási díjat.

Lévén a tőke 233 ezer forint, ennek évi kamata 13.800 forint. Melyből 200 egész árvának menne 40 forinttal 8000 forint; 100 félárva 20 forinttal 2000 forint — tehát még akkor is maradna tőke szaporításra évenként 3800 forint.

Idővel aztán ismét lehetne fellebb vinni a tartásdíjakat, mert hiszen az árvák száma 10 évi átlagban alig szenved valami változást. De el lenne érve a cél, mert tisztességes fizetésért, tisztességes ellátásban részesülne az árvák, s lenne belőlük erőteljes nem pedig satnya nemzedék.

Ajánljuk az árvák ügyét a város atyáinak figyelmébe.

Kosuth az antisemita pártról.

Gelléri Mór hírlapíró Turinban idézik, s meglátogatta Kossuth Lajost is, Kossuthal beszélgetését leírja az „Egyetértés”-ben. Többek között ezeket is írja:

Az antisemita-pártra terve Kossuth körülbelül így nyilatkozott: Az antisemita-párt denique megvan, s vele mint faktornak számolni kell. Ne bolygassuk most azt, hogy mikép, miféle eszközök által kerültek a házba, Tény az, hogy egy 17 tagú parlamenti pártot képeznek. Ez oly való jelenség mely elöl elzárkózni nem lehet. De mit kell velük tenni, az a kérdés. Vegyük elő az ő programjukat, melyben több pontban felsorolták kívánásaikat. E program egyes pontjai, — melyekre pontosan nem emlékszem — azt bizonyítják, hogy az antisemitizmus nem egyéb gazdasági kérdésnél. A nevezett párt látni fogja, hogy „kivánságai” közül ez vagy az a gazdasági érdekek szerint megoldható, részben teljesíthető van, részben teljesíthető. Így például a mi külföldi zsidók tömeges bevándorlását illeti, bizony ezt senki, sem

őhajlja, mert olyan invázió, mely sem anyagi erőt, sem munkaerőt nem hoz az országba, nem használhat, hanem csak árt; de ez nemcsak a zsidókra nézve áll. Ne eresszük be az oláhokat, vagy más-e fajta népséget se, ha tömegesen minden gazdasági és intellektuális erő nélkül akarja községeinket ellepni. Ez tehát nem zsidókérdés, hanem gazdasági kérdés. Es így vagyunk e program többi pontjaival is. Az antisemitizmus nem szenvedélyen, nem osztálygyűlöleten alapszik; alapja tisztán és egyedül a gazdasági kérdésben keresendő. Tudom, hogy az antisemitizmus nagyon el van terjedve az országban. Minden ember, a ki nálam megfordul, azt bizonyítja. Egy nagy vállalatnak az igazgatója, a kivel összeköttetésben vagyok, e kérdésről szólva azt mondá: Bizony, ha az ur (már mint én) hazajönné, ön volna az egyedüli szabadelvű ember az országban... Volt nálam nemrég egy baranyamegyei egyszerű földműves ember. Megkérdeztem tőle, hogy náluk is meg van-e az antisemitizmus és miért? Bizony meg van, válaszolá jámboron, mert a zsidók egyre vásárolják a birtokokat. Mindenütt így van ez? — kérdém.

A németeknél nincs, mondá. No lássa, itt a dolog veleje. A németek takarékosabbak, gazdaságosabbak és élelmesebbek, őket nem fonja be a zsidó, nem forgatja ki vagyunkból; míg ellenben a magyar ember néha bizony könyelmű, nem bánja, ha 1-2 forinttal többet költ; több is veszett Budánál, gonolja magában, s ezt a könnyű gondolkodását, általában pedig bizonyos gazdasági előnyökét a zsidó hasznára tudja fordítani — és e miatt szidják itt Olaszországban, vagy Angliában, Franciaországban nincs, nem is lesz zsidókérdés, mert az olasz, az angol, a francia ép oly élelmes, mint a zsidó és ép ugy ki tudja aknázni a gazdasági előnyöket, mint az. Hiába nagyon anyagias kort élünk, a gazdasági kérdések dominálnak mindenütt és a gazdasági viszonyok bizonyos alakulása szülte az antisemitizmust. Ha az antisemita-párt be fogja látni, hogy törekvése tulajonképen nem egyéb, mint bizonyos gazdasági érdekek védelme, vagy reformja, és ha e védelmet igazán akarja, meg kell szünnie továbbra is „antisemita-pártnak” lennie, és célját realisabb formában kell követnie, hogy más pártok is támogathassák. De ha e meggyőződése daczára is az osztály- és fajgyűlölet hirdetője marad, akkor erősebb eszközökkel kell ellene fellépni a kormány- és társadalomnak egyaránt.

Beszéltünk a zsidók asszimilációjáról. De mit tesznek önök ez ügyben, kérdé Kossuth. Hisz a házassági kérdés is zsidó-

kérdéssé fújták föl. Rosszul teszik, hogy ezt a kérdést is a polgári házassággal ellentétbe helyezik. Igen helyesen mondta Schlauch Lőrincz szatmári püspök egyik pásztorleveleiben, hogy a papság az állam politikai dolgaiba nem avatkozik, hanem kötelességének tartja az állami törvények tiszteletben tartását hirdetni. Az államnak nem szabad magát e kérdésben a vallással ellentétbe helyezni. Pedig sok helyütt, például Olaszországban így van itt csak az a házasság érvényes, mely a szindikussal kötött. Ezenkívül persze szabadságában áll mindenkinek saját vallása szerint, saját papja előtt is megesküdni. De a szindikushoz menni megszaj. Es ez intézkedés miatt nagyon sok Olaszországban a törvénytelen gyermek, vagy is az oly gyermekek száma, kik csakis pap előtt kötött házasságból származnak. Ez nem helyes. A polgári házassághoz kell hozni, az bizonyos, de nem úgy, hogy mindenki a városi hatóság előtt esküdjön örök hűséget választottjának. A házassághoz az államnak is van köze, de a vallásnak is. A ki tehát bármi oknál fogva a polgári hatóság előtt esküszik, annak a házasságot érvényességi szempontból a vallásnak is el kell ismerni. De viszont az államnak érvényesnek kell tekinteni minden oly házasságot, mely a kellő formák között a pap előtt kötöttet. A különböző vallásfelekezetek papjait csak arra kell kötelezni, hogy a náluk kötött házasságokat annak rendje és módja szerint a polgári hatóságnak is bejelentésük, hogy az állam — akár adózásai, akár katonakötelezettségéi, ug más szempontból — a maga jogait a házassággal szemben szintén kereshesse. A polgári házasságot tehát nem kell és nem szabad a vallással rideg ellentétbe helyezni.

A kholera.

A belügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki:
Kapasában a touloni kholera alkalmából f. évi 37.061. sz. alatt kelt rendeleteknek, értesítem a törvényhatóságok, miszerint az abban említett 1883. évi július 6-án 36.605. sz. alatti rendelet tévesen tollhiba folytán került a szövegbe.

A körrendelet azonban, a melyről ezuttal szó van, s a mely a jelenleg teendő intézkedésekre nézve alapul szolgál, a múlt évben az egyptomi kholera felmerülte alkalmából bocsátott ki és 1883. július 6-án 40.485. úgyszámmal bir, a mi ezennel helyre igazítottatik.

Kelt Budapesten, 1884. évi június hó 28-án.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A HALOTT ESTÉLYE.

(Beszély francziából.)

(Folyt.)

Gyakran adá magát oda azon megtesztült árulásnak, melyeket nőnekek nevezett, melyekkel engedte magát csábittatni azon érzelmes produkciók által, melyeket otthon betanulva adatok elő, s megcsalattott. De ezen nők, kik őt megcsalatták, legalább selyemben jártak, gyűrűjeik és gyémántjaik csillogása szeméik villámaival vetélkedtek, s földi csillogként tündököltek homlokukon. Ezen nők a világ királynői valának, s ha valamely ünnepelebe mentek, a férfiak térdhajlással fogadták őket. Ulrik nemsokára azon meggyőződésre jött, hogy a műhelyek erkölcsi nem értek többet a salonéinál.

Legelőször menév munkára, finom alakja, halvány arca, kezei fehérsége gunyos fogadtatást szerzének neki. Ulrik szótlanul türt minden bántalmat és méltatlanságot, melylyel finom beszédje miatt illették. Később, midőn állása kifejté erejét, midőn a munka barnává tette s arca férfias színt vett fel, azok, kik ezelőtt leginkább sértették, megváltoztatták viselkedésüket. Egy évig tartózkodván azon üzletben, szorgalma és tevékenységeért üzletvezetőnek neveztetett ki főnöke által. Ez társai közt zugolódást idézett elő.

— Mi ez? — kérdé főnökei egyike, a zugolódók közé menve.

— Mi, — ugymond az egy ik, Ulrikra mutatva, — nem akarjuk ezen embert üzletvezetőnek.

— Mi kifogások van ellene?

— Mert lealázó ránk nézve, hogy más öregebbek mellözésével egy oly emberre bizatik ez állomás, ki még egy évvel ezelőtt inasunk volt.

— S mit bizonyít ez?

— Azt bizonyítja felel a munkás hebegve, hogy mi mindnyájan egyenlők vagyunk s egyikünk tulbecsülése rajtunk mindnyájan kon elkövetett méltatlanság. Vannak emberek, kik már tíz év óta dolgoznak a házban, s nehezen nézzük, hogy idegent helyeznek a legelső állomásra.

— Igen, ez igazságtalan! — mormogának a többiek, — mintegy felbátorítva a beszélőt.

— Le Márkkal, — kiáltának némelyek, — le az urral!

— S különben — folytató az előbbi, — mért küldték el Pierret? Ez derék ember vala, ki nejt és gyermekeit tartotta fenn fizetéséből.

— Csend! — kiált a főnök parancsoló hangon. Egy szót se többet. Nektek nem kell számolnotok, s úgy tesztek mint nekem tesztek.

— Hogy Pierre elvesztette állomását, arról ő maga tehet s annyival vétkesebb, mert családját kellett abból fentartania, Pierre maga is rest vala, s bátorította mások restségét, ti derék emberek, jó társnak nevezitek, és sajnáljátok, mert azon órátkat is munkához számítá, melyeket keres-mában szoktatok töltöni. — Előttetek Pierre derék ember volt, előttem csak tolvaj... Mormogás következett, melyet a főnök egy lábtoppánása csakhamar elcsendesített.

— Tolvajnak mondtam, s ismét mondom s mindazok, kik meg nem érdemelt bért haj-

lásznak, becstelének, Pierre visszaélt bizalmammal. Én kiméltém őt, mert családját tekintém, s ő napról-napra javíthatatlanabbá vált. — Ha tovább tartom meg őt, társaim irányában hűtlenséget követek el; — elbocsájtásával csak kötelességemet teljesítem. Szívesen pótoltam volna bármelyikükkel, de hát az én hibám az, ha mindnyájatok közül egy sem bir azon tulajdonokkal, melyek a megüriült állomáson kívánatosak; tehetek róla, ha épen azon fiatal ember, ki egy évvel ezelőtt inastok volt, most egyedül érdemes arra, hogy nektek parancsoljon? Ti egyenlőségről beszéltek? Nincs igazotok! Ti nem vagytok egyenlők, mert vannak, kik ügyesebbek, többet dolgoznak s több fizetést is huznak. Tehát mai naptól fogva Gilbert Márk felügyelőtök. Ez második énem s akarom, hogy tiszteljétek s úgy engedelmessé jeteek neki, mint énamagammak. A kiknek nem tetszik, elmehetnek.

A munkások csendben tértek vissza munkájukhoz.

— Ezen ember igazságos, — gondola Ulrik, főnökére tekintve.

— Márk ur, — mondá most emez, — egy évvel ezelőtt házamba inasnépen lépett be; most utánam az első. Ez nem kedvezmény, ez méltányosság. Remélem, meg van elégedve s hason iparkodással folytatandja az elkezdett pályát. De miután ön még kissé fiatal, s egyben-másban még tapasztalásra van szüksége, eleve csak elődje fizetésének két harmadát fogja huzni; de már is szép díj, vallja meg.

Ulrik csodálkozott ezen ellenmondás felett.

— Különös méltányosság, — gondola magában, — midőn egyedül maradt. Rest, értelmetlen és hűtlen embert, munkás, hü s

értelmes emberek pótolnak, s a helyett, hogy képességének megfelelő fizetéssel jutalmaznák, rosszabbul fizetik a becseletes embert mint a tolvajt.

Uj állása csakhamar számos hízelt szerzett neki a munkások közül, s azok, kik ezelőtt leginkább éreztek felsőbbbűgüket, most legalázatosan viseltettek irányában. — Egymást árultak, remélve ho, y Ulrik barátjaik árulását meg fogja fizetni.

— Oh testvériség! — gondola Ulrik, — hiu szók, melylyel mint népharaggal forradalmakat csinálnak. Ráírják a zászlókra és emlékkövekre, de kitörlik saját sziveikből.

Ulrik tehát a munkás osztályt is romlottnak találta. Itt is az önérdék elnöklése alatt minden vétek uralgott, minden nemesebb ösztön az érdek keresztjére vala feszítve, minden erénynek meg vala Judás és Pilátusa. — Itt is ugyanazon vagy még nagyobb hátlatlanságot tapasztalá.

Egy este egyedül ült szobájában. Lelke napról-napra melább, komorabbá lett. Fejét kezeire támasztva gépiesen tekintett egy előtte levő könyvre. Felnyitá s épen ezen helyre akad:

„Boldogság! ez minden érkei lény végcélja, ez a legelső vágy, melyet legelőször véssett belénk a természet, s ez egyedül nem hagy el bennünket soha, De hol van a boldogság? Egész életünkben hajhászunk s meghalunk a nélkül, hogy elértek volna.”

Órákig melázott ezen kétségbejött mondat felett, midőn hangos kiáltozások felbressztek ábrándjaiból.

— Segítség! segítség! — hallatszék. E segélykiáltások egy átellenes szobából hangzottak s nőtől eredtek.

Temesvárról írják a P. L.-nak: Ma (f. hó 30-án) híre terjedt itt, hogy a Gyárva-rosban kholerabetegségbe esett egy asszony. Dr. Bécsi kórházigazgató azonban csak erős kholerát konstatait. Délután a polgármester elnöke alatt értekezletre gyűltek össze a város összes orvosai, hogy a szükséges óvintézkedések fölött tanácskozzanak.

Páris, jul. 1. Marseillen tegnap d. e. 9 óráig este 6 óráig egy kholera-estem fordult elő. Toulouban d. e. 11 óráig esti 7 óráig csak egy ember halt meg kholerában.

Bécs, jul. 1. A külügyi hivatalba a következő hivatalos táviratok érkeztek: Toulou jun. 29. Tegnap itt 16 haláleset, köztük hét kholerától származó fordult elő, Marseille, jun. 29. Az utolsó 36 órában tíz kholeraeset fordult elő.

Berlin, jul. 1. Az itt összegyűlt kholera bizottság, mely Koch titkos tanácsnoktól, Petténköfer tanárból s több szakemberből áll, tegnap és ma tanácskozott s tanácskozási eredményét mielőbb nyilvánosságra hozza. A bizottság azon nézetben van, hogy Toulouban az ázsiai kholera pusztít.

Még nem bizonyos, vajjon Koch tanár Toulouba küldetik-e. A határokon a gondos őrködés, illetve vesztegzár fog elrendeltetni. A bizottság elismerte, hogy a francia kormány mindent megtett a járvány lokalizására. Annál inkább feltűnik, hogy a fenforgó tények dacára még mindig tagadja a veszélyt s elutasolni igyekszik a dolgot. Az első kholerahalálozás jun. 12-én történt s még csak 20-án midőn már számos eset fordult elő, ismerte el a kormány a járvány lételet. Noha az első betegségi esetek csak matrók tengerészkatona s kikötőmunkások közt fordultak elő, a kormány azt állította, hogy a járványt nem Toulougból huzozták be s vonakodott kiadni a hivatalos napi jelentéseket, minőket a nemzetközi, egészségügyi bizottság a múlt évi kholera alkalmával Egyiptomban közzétenni rendelt.

Páris, jul. 1. Eddig még egy kholera-estem fordult elő a fővárosban. A lakosság nyugodt, csak az orvosokra boszankodik, a kiknek állításait a következmények nem igazolják. Az orvosok most már meg-egyeznek abban, hogy a ragály ázsiai. Prost és Brouardel orvosok Toulouból visszatertek Párisba és a marseillei esetek figyelembe vétele mellett azt hangoztatják, hogy kevésbé súlyos jellegű, szelidebb ázsiai kholerával van dolgunk. Toulouból azt távirják, hogy a város egyre kihaltabb lesz. A lakosság kétségbeesése és ijedlme nem ismer határt. A ki csak szeret teheti, elutazik. A katonai kórházban 88, a polgáriban 18 kholerabeteg fekszik. Tegnap 285 ember utazott el. A legtöbb halálozás Toulou környékén fordul elő. A színházakat bezárták, az utcákon a levegő tisztítása végett nagy tüzeket raktak, fáklámpáknak járnak kelnek esténként. A forróság igen nagy. Egy bizonyos Bernal nevű egyén a kholerától való félelmében agyonlötötte magát.

Marseilleből azt távirják, hogy a viszonyok javulnak. A katonák közt a halálozási arány nem növekszik. A hajóforgalom a vesztegzár miatt majdnem teljesen megszűnt. A forróság elviselhetetlen. Egy fiatal leány azon pillanatban kapta meg a kholerát, mikor a miséről jöve, a templomot elhagyta.

Gyorsan lement a lépcsőkön s a helyszínen termett.

— Mi történt itt? — kérde Ulrik néhány jelenlevő szomszédtól.

— Ah! — kiált ábrándzott hangján egy banya, — az ott Durand anyó, ki épen hal-doklik s ez itt leánya.

— Két hét óta az öreg napról napra egyes darabokban leheli ki lelkét; s már tán nem is akart meghalni; egész kín a szegény embernek kinek nyugalomra van szüksége. Nem akart elmenni az iskolába, bizony nagyon büszke volt; inkább szeretete látni, hogy fogy napról napra szegény leányának egészsége a virasztástól; no de most már ennek vége; most majd nyugodtan alhatunk. — Ezt egy rut asszony mondá, kinek szédült vonásai iszákosságot jelentettek.

Ulrik bemegy a szobába, vagy jobban mondva a lyukba, mert kicsiny, sötét nedves lyuk vala, melynek lege tojt hatással bírt. Egyik zugában a veremnek ruhafoszlányoktól fedett öreg nő feküdt kiterítve, sárga és hosszú hulla, melynek fagyos tagjai még tuszni látszanak a halállal és borzasztó szája átkokat szórni végzete ellen.

Az ágy lábánál fiatal leány térdelt, a halott egyik kezét fogva s a fájdalom alatt legényedve. — Ulrik beléptekor a lányka felemelte fejét, de csakhamar visszaesett érzéketlenségébe. Egy nő rut vigasztalásokkal akará csitítani.

— El kellene innen vezetni e szegény leányt, e látvány megöli, — mond Ulrik a szomszédnőhöz.

— Én is azt mondtam neki, uram, de ő nem akar engedi.

Tanügy.

Tegnap kaptuk meg a kegyes tanítórendek debreczeni algyumasiumáról az 1883/84-iki értesítőt melyet Vöney Pál igazgató állított össze. Bevezetésül Révay Györgytől: „Mit és mit ne olvassunk” cím alatt érdekes értekezést közöl. — A tanári kar kebelében a következő változások fordultak elő.

Áthelyeztettek: Harmath Gergeley, ki az algyumasiumnak 5 évig igazgatója volt, Szegedre, Vas Károly k. r. tanár, Lévára; Véber Antal k. r. tanár, Temesvárra és Pechány Adolf, vil. tanár, Trenesenbe. Ezeknek helyét a kegyes tanítórend kormányának rendelkezése folytán Vöney Pál, kegy. r. tag, igazgatói: Erhárt Pál k. r. tag; Járvas Mihály k. r. tag és Révay György világi, tanári minőségben foglalták el. A tornaszat tanításával a nml. vall. és közokt. Miniszter ur a lefolyt iskolai évben is Pápay János, róm. kath. elemi tanítót és okleveles tornatanárt bizta meg ideiglenes minőségben.

A múlt évben az intézetnek összesen 65 tanítványa volt.

A tanuló ifjuság összejárása a jövő 1884—85-iki tanévre augusztus 29—31. napjain lesz; ugyanezen napokon az igazgató-ságnál történt jelentkezést után felvételi vizsgálat alá vettettek azon tanulók, kik a gymnasium első osztályába kívánnak felvétetni.

A felvétel feltételei következők: „A középiskola első osztályába szabály-szerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9 évet betöltötte, s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény kerestvél, illetőleg hitelés születesi bizonyítvány alapján igazolandó. Tizenkét évnél idősebb fiú felvétele fölött a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére nézve megkövetelendő, hogy a népiskola negyedik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon; ez ismeretét külön felvételi vizsgálatlal igazolja.” (Középiskolai rend 6. sz.)

A javító, pótló- és magánvizsgálatok a beiratás napján a délutáni órákban fognak megtartatni.

Minden beiratkozni kívánó növendék személyesen és rendszerint atyja, anyja, gyámja, vagy ezeket helyettesítő külön megbízott kíséretében tartozik az igazgató- és osztályfő-nőknél megjelenni.

Minden az intézetbe először lépő tanuló 2 fnt 10 kr felvételi díjat fizet egyszer mindenkorra. — Tandij egész évre 18 fnt, mely félévénként 9—9 fntos részletekben előre fizetendő. — Ezen kívül az intézet minden növendéke fizet 50 krt az évi értesítők költségéinek fedezésére s az ifjusági könyvtár gyarapítására.

Napi hírek.

— Tíz éves jubileum. A debreczeni iparos ifjuság jövő vasárnapon tartandó ünnepélye iránt oly nagy az érdeklődés város szerte, minőt az egyetnek zászlószentelési ünnepélye óta nem igen tapasztaltunk. Akkor egy szent kötelességet teljesített az egyet midőn zászlóját felavató; most egy kegyetes emlékünnepélyt rendez tíz évi működés után. Azért lesz ez ünnepély olyan fényes mint amaz volt, mert jelentőségében egy színvonalon áll azzal. Vidékről több társ-egyet jelentette be képviseltetését, többek közt Szeged, Budapest, B. Gyula stb. Az emlékünnepély július 6-án délelőtt 10 órakor a város ház nagytermében fog megkezdődni a műsor közelebb fog közöltetni. Ugyan e nap este a Népkertben sorsjátékkal egybekö-

— Mindazáltal bizonyos felvilágosítások szükségesek rokonait, ismerőseit illetőleg.

— Oh a szegény lány igen elhagyott, — felel a szomszédnő a lányt magához téríteni iparkodva. — Végre felnyitá szemeit, de rögtön lezárta ismét, midőn idegeneket látott. Azután elkezdte zokogni.

— Ne szomorkodjék annyit kedvesem, — mond a szomszédnő. — Mindnyájan halandók vagyunk, s végtére a veszteség nem is oly nagy. Anyja nem jól bánt önnel; gonosz, veszekedő és haragos volt; csak kérdezze meg a szomszédokat, majd meghallja, mit mondanak.

— Hallgass! — mond Ulrik, szemrehányólag tekintve az asszonyra.

Az asszony nem akarván megszűnni, Ulrik karjánál fogá s kivezeté — Róza lassanként teleszűnt és miután magához térve észrevette Ulriket, nem tudá visszatartani meglepetését.

— Bocsnatot kisasszony, — mond Ulrik gyengéden, — hogy szabadságot vevék magannak önt háborítani.

— Én... nem... is... merem... Önt, — felel a lány hebegve.

— Midőn segélykiáltásait hallottam, ide siettem. Bocssássa meg, ha maradni bátorítottam. Jelen szomorú körülményei közt úgy hittem, hogy önnek segítségére lehetek.

— Köszönöm, uram — mond Róza. — Én...

— Édes anyja halála bizonyos lépéseket szükségel, melyeket ön maga nem tehet. Tudósítani kell rokonait, barátait, hogy segélyre jöhessenek... Mindezen utakat én fogom megtenni. Ez oly könnyű szolgálat, melylyel

tött kedélyes táncvizsgálatom leend, mely mint az előkészületekből itélni lehet, rendkívül fényes és látogatottnak ígérkezik. A rendezőség gondoskodott arról, hogy a táncvizsgálatom kedvezőtlen idő esetén is megtartaték jó előre kibérelvén e célra az „Aranybika” szálloda dísz termét. Ha tehát oly kedvezőtlen lesz az idő, hogy a táncvizsgálat a Népkertben csakugyan megtartható nem lehetne ez esetben a „Bika” szálloda épületén kitűzendő nemzeti lobogó fogja jelezni a táncvizsgálatom ott tartását. — Ily nemzeti lobogók fogják jelezni fenti körülményt Péterfián Szikszay Lajos, — csapó-utczán az egyet helyiségén és Várad-utczán Huber József házában — Végül felkéretnek mindazon egyének, kik tévedésből meghívót nem kaptak, hogy ez iránt Serli Ede és Lőrincsek által felszólított vigalmi elbökknél jelentkezni sziveskedjenek. — A rendezőség.

— A debreczeni színügyegylet folyó hó 5-ik napján délután 3 órakor a városháza nagyteremében válsztrmányit ülést tart.

— Az aratás határunkon és vidékünkön a mai napon alkalmas időjárás mellett általában kezdődött. Az aratási remények lényegesen javultak mióta bebizonyult, hogy a rozsdának dacára a buza és rozs-szemek szépen fejlődtek, és mivel a hűvös időjárás nem hatolt hirtelen összeszáritólag a kalászkokra, várható, hogy nem csak mennyiségileg, hanem minőségileg is jó aratási eredményünk lesz.

— A 39-ik ezred tisztikara által tegnap a nagyerdőn tartott táncmulatság igen szépen sikerült. Szép és válogatott, habár nem nagy számú közönség volt jelen s kiváló jókedvvel s fesztelenséggel mulatott. Azon házias színvetés mulatságok egyike volt ez, melyekről az abban résztvevők csak kedves emléket vihettek magukkal haza, katonai és polgári kitűnőségek vettek ebben részt, katonai és polgári elem örvendetes egyetértésben mulattak s szivesen konstataljuk, hogy e baráti egyetértés városunkban a legbensőbb s hogy továbbja is így maradjon szívünk mélyéből óhajjuk.

— Az ipar és kereskedelmi bank is hozzá fogott háza építéséhez a Veszprémi féle telken a piacon. Volt alkalmunk a tervet látni és mondhatjuk: ezen új két emeletes építmény díszre fog válni piacunknak.

— Per kerítések miatt. Hírlik, hogy mivel a Debreczen-nánási vasúti társulat legközelebbi gyűlésében elhatározta azt, hogy a vonal által keresztül metszett Szécheny posta és varga kerteket csakugyan kerítés nélkül fogja hagyni — az illető kerítelő-nyosok a törvényes lépéseket a társulat ellen már megindították. Kár, hogy a hatóságunk mit sem tesz ezen összeütközés kikérelése érdekében.

A „Magyar Salon” harmadik füzeté is megjelent. Tartalma ugy van összeállítva, hogy család olvasmányul szolgáljon. Számos illusztrációval is élénkíti tartalmát, s kultiválja ezt a művészi genret is. Az illusztrátorok közt vannak: Jankó János, Dörre Ti-vadar, Jókai Róza, b. Mednyánszky, Stetka Gyula, Mester Ázi Kálmán, Balló, stb. A kötet Helvey Laura arcképét adja, Kúrthy Emil től írt sorok kíséretében. A változatos tartalomról elsőnek említjük Jókai regényét „Az apja fia” Jókai Róza rajzaival. Miletz János, ki a „Bánk bán” költőjére vonatkozó sok új adat és kézirat birtokában van, katonának egy peddig teljesen ismeretlen szimüvét („A tünder alma, vagy Nádír és Nádine”) közli. Elbeszélést Borostyáni Náandortól, tvádbbá Daudet Alfonzótól

szomszédok egymásnak tartoznak, s én az vagyok, nevem Gibert Márk, s Vicent ur gyárában dolgozom.

— Nincsen sem rokonom, sem barátom, csak anyám vala s ez... Oh! nagy Isten, mi lesz belőlem? — zokogott Róza.

Ez elhagyatottság Ulrik könyörületét idézte fel.

— Ha így áll a dolog, önnek el kell fogadnia ajánlataimat, — mondá Rózáknak. — Anyja szerelmére kérem, bizza rám a teljesítendő szomorú kötelemeket.

Hosszas habozás után Róza végre elfogadá Ulrik szívélyes ajánlatát.

— Másnap végbement Durand anyó temetése. Szegény, de tisztességes volt. — Ulrik külön sirba temetetté, s fakeszretet tette neki. — Róza megköszöné szívességét, őszintén és természetesen fejezé ki mely há-lálját a szívességekért.

Kévs időre, midőn Ulrik hazajött, a kapus levelet kézbesítte neki, melyet felbontván, Róza aláírását vette észre. A levél így hangzott:

„Tisztelt Márk ur!

Bocssássa meg, hogy önnek irni bátor-kodom; oka az, mert rossz újságot vagyok helytelenül küldni, nem tehetem ezt szemé-lyesen. Rossz emberek vannak a házban, kik hamisan értelmezik szives közbejárásait anyám eltemetésekor. — Ez nagyon bánt s szeretném önt látni egy pillanatra. Ma este a fűvészkert nagy fásorában fogom önt várni. Hálás szolgálja Durand Róza.”

Mindketten egy időben érkeztek a ki-tűzött helyre. Ulrik a kert leglátogatottabb

ad, költeményeket Endrődi Sándortól, Ábrá-ny Emiltől, Reviczky Gyulától, egyébb ismer-tető vagy pedig eleven tárcza-költeményeket Agaytól, Adorján Sándortól, Kóroda Páltól Szerényi Hugótól, Hevesi Józseftől, Gabányi Árpádtól, br. Dubay Miklóstól. Van szó tudomá-nyos apróságokról, egyvelegről, kertészetről, divatról s akad adoma és rebus is. A sokféleség mellett válogatott a tartalom s mint a közreműködők neve mutatja, jó nevű írók serakoznak a vállalat körül; ez a harmadik szám a „Magyar Salon”-ból, mely minden hónap egy terjedelmes kötetben jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 7 fnt; évré-gyedig 1 fnt 75 kr; egyes füzet pedig 50 krajczár.

— Egy jó házból való 6—8 gym-n. osztályt végzett ifjút gyakornokul előnyös feltételek mellett elfogad, és kellő kiképezés-ről gondoskodik Sterthal Sándor h.-sámsoni gyógyszerész.

— Alkalmazást nyer oly egyén ki eddigi munkálkodását kellőleg igazolni tudja, mint egy renomirt czég megbizottja. Levél-beni ajánlatok „Mercur” czimben a kiadó hi-vatalba küldendők.

A külföldi gabnapiacezról.

Az időjárás a legutóbbi napokban vala-mivel javult, de az aggodalomnak, a melyek a termés eredménye iránt felmerültek, ko-rántsem lettek eloszlatva, sőt bizonyos lo-kális természetű bajok, mint a galicziai és magyarországi árvizek, ezen aggodalmakat még fokozták. Mindazonáltal a gabnaüzlet viszonyaiiban a lefolyt héten sem jelenthetünk változást, a mi annál feltűnőbb, mert mint tudva van, az árulás amugy is szokatlanul alacsony. Az amerikai piacokon a hangulat lanyhult. Ugy látszik, hogy a legutóbbi pénzügyi válságot még mindig nem tudják elfelejteni és utóhatásai nagyon is érezhetők. A buzaárak egész héten át csökkenő irány-zatot követtek és csak legutóbb, hogy a tőzsdei irányzat is javult, mutatkozott ked-vezőbb hangulat a gabnapiacson is.

A múlt héten Amerikából Angliába és az Európai szárazföldre elszállítottak 117,000 quarter búzát, 119,500 quarter tengerit és 148,000 zsák búzalisztet.

Az angol piacok lanyha irányzatot követtek. A forgalom korlátozott volt és árak változatlanok maradtak.

A francia vidéki piacokon a vevők tartózkodása mellett nyomott hangulat uralkodott és a kikötőkben is, a hozatal gyara-podása dacára, a forgalom korlátozott volt. Ugy Franciaországban, mint Angliában a készletek lassankint fogytak s már csak igen csekélynek mondhatók azokhoz képest a melyek az év elején ezen országokban fel-halmozva voltak. A párisi piacon határo-zottan lanyha volt az irányzat, úgy hogy a buza és a liszt alig tarthaták meg árukat. Belgium és Hollandia csak annyit vásárolt, a mennyi a fogyasztási szükségletre elke-rülhetlen volt. A rozs megtartotta árát. A rajnavideken és Délmetországban szállár irányzat uralkodott. A berlini piacon a rozsüzlet meglehetősen élénkséget tüntetett föl, a mi annak volt tulajdonítható, hogy a helybeli érdekeltek nagy vásárlási kedvet tanusítottak. Ellenben a buzaüzlet igen szük-körült a s a kész áruüzletre nyomást gyako-rólt az a körülmény, hogy tetemes meny-niségű orosz buza van készletben.

részébe vezeté Rózá. Magányos padra ül-tek.

— Mi történt, Róza? — kérde Ulrik.

— Nem értett ki levelemből? — felel a leányka, szeméit lesütve Oh borzasztó, mit mondanak! — kiáltott fel és szegényen bírja borítá arcát.

— Hát mit mondhattak? — viszo-noz Ulrik, — hogy szeretője vagyok, nemde?

— Ha csak ezt mondták volna, — felel Róza, — nem szenvednék annyit, mert ezál-tal csak saját érengemet támadták meg; — de iszonyuan rágalmaznak, azt mondják, hogy azon szolgálatot, melyet nekem tett, anyám... teste... előtt... fiz... .

— Rettentő! Ezt merészelték mon-dani.

— S néhány nap óta az egész ház is-mélti.

— Tehát mit tehetünk kedves gyerme-kem? A miről most értesített, nem lep meg Ön keservesen érzi magát sörve ezen alaváló rágalom által; de én nagyon természetesnek találom. — Vannak emberek, kik nem fog-hatják fel, hogyan lehet jót tenni, csupán a jó kedvűből; s akármit mondunk s akármit cselekszünk, mindig gyanusak leszünk ezen emberek előtt.

Ezen perczben árnyék surrant el mel-lettök és távozóban ezen szavakat veté hoz-zájok: „jó estét szerelmesek!”

Róza rettegett, és szorosan simuló Ul-rikhez.

Mindketten egyik szomszédnőjüket vevék észre.

(Folyt kőv.)

2-3. lap után

CSARNOK.

A mi időnkől.

Gr. Vay Danieltől.

(Folytatás.)

Ez időtájon ismerkedtem meg gróf Teleki Sándor ezredessel, kinek negyvenéves éves változatlan bátorságát kéjtem legnagyobb vívmányaként máig áldom.

Erdélyből Budapestre kerültem, hol jóakaróimnak pártfogása és egy hírlapi cik kem csakhamar Kossuth Lajos lapjához jutott. Állásom biztosítva lett és közlőre élveztem Kossuth Lajos eszének hatalmát s tollának varázsát.

A pestmegyei teremben hallgattam a nagy Széchenyi István és a lángeszű Dessewffy Aurél grótokkal folytatott szóoklati küzdelmeket. — Örömmel tekintek vissza ezen időre, melyben mi, a reformokért rajongó ifjak, figyelemmel, sőt tanulsággal hallgattuk a mérsékelt elem kémeiként szereplett konzervatív jelesekét is.

A magyar szóoklatok történetében Kossuth Lajosnak Dessewffy Aurél gróffal vívott harcrai epochálisok voltak és maradnak. Mi félístenül tiszteltük Kossuthot, de elismertük, hogy a titáni harcban Dessewffy Aurél grófnak méltó ellenére talált.

Elveink és lelkesedésünk után a reform terén „előre” vezénylő Kossuth zászlóját követjük, de e mellett Dessewffynek aggódó hazasságát is tiszteltük. Dessewffy reszkette féltette a közanyát, mely a merész lépések áldozatának eshetnék. Dessewffynek lángeszű csodálunk; midőn a jeles ifjú oly korán elhunyt, halálát sem barátja, a egytudományú férfiú és jeles költő, a szelíd Eötvös József báró, sem pártfelei, sem nemes ellenfele Kossuth Lajos nem gyászolták öszintében, mint a pesti ifjuság. Veszességünk végtelen vala mert tudtuk, miként a gyémántot csak gyémánttal kőszőrülük drágakövé, egy nagy eszmék csak az eszmék harcrai után válnak a haza és világ közkinésévé.

Tagadhatatlan, a reformok előharcosait, a nagy Széchenyi István gróft, mint az ifjuságtól báványozott Wesselényi Miklós bárót és a mieinket előszeretettel hallgattuk; az első felléptével jeles bátyját beárnyékolás közlekedéssel a reformátorok vezérére választották, a czáfolhatatlan böles Deák Ferenc beszédeit szent áhitattal követtük. Deák az országgyűlés utáni zalai követjelentésével már nemcsak pártvezér, de egyszersmind a magyar reformnak codificátora lett. Ezen iránytű által vezetve haladtak a megyék; a két országgyűlés közötti időszakot pedig Kossuth Lajos írói és szóközi nagyságával töltötte be. És így felkészülve, a reformpárt erejének érzetében nyugodtan, az ifjuság pedig lelkesedéssel várta, én pedig, mint Kossuth Lajos lapjának kiszemelt felsőházi tudósítója, igaztalan lestem az új országgyűlésnek megnyitását, midőn szép reményeinket azon vészírt, hogy: Deák az új országgyűlésen részt nem veend, gyújtó villámként felégett.

A reformpárti követek — kormányosukat nélkülözve — a tanácssterembe aggódva léptek be, az ifjuságnak fékezhetetlen haragja pedig kitört és atyai barátjai: Szerencsey, Beöthy, Bonis „quos ego” jukkal megkésve, egyik ósdi követet megmacskazénétek. A baj megesezt, az ifjuság érezte, hogy hátuk mögött éppen az őket csinjeikért szemlő szembe pirongatók védők, barátaiak lesznek. — A megidézettek közül a szabolcsi László Alajos találekonyágával egy jámbor főpapot, Stankovanszky püspököt, bünrészesül tüntetett föl, mondva, ő a nagy tömegben csak azt látta, hogy a püspök lehajlott (a beszorult főpap kinjába talárjában burmótszelenczét kereste) s midőn fölegyenesedett, a követ ablaka bezuzatott — és a fergeg kitört. László vallomását valamennyi kihallgatót ismételte; Szerencsyesnek tapintata és jósága a rakonezatlankodókat megmentette.

Ezen országgyűlés alatti életéből egy pár epizódot csevegek el. Az ifjuság esténként a Hollinger kávéházában gyülekezett, hol több jelesnek Camille Desmoulini szóoklatait élveztek. — Itt találkoztam újra a Patakáról távoztunk óta nem látott barátommal, a mizantrop Adorján Boldizsárral, egy a rég nem látott Sárossy Gyulával, a markos legényköltővel; hogy a holtakat ne említsen, itt ismerkedtem meg Lásznay Kálmánnal, a borzas fejű palóccal, a jeles költőnk és vig cimborával, és a két Vachottal, és Sándornak szüziesszendességét, mint költői emelkedettségét, mindnyájan becsültük, itt láttam először a dalaival hazánk egét bevilágító költőt, a halhatatlan Petőfi Sándort és még sok, csakhamar első rendű csillagokká emelkedett jeleseinket.

A Hollingertől indultunk ki szeretett nagyjaink tiszteletére rendezett fáklýásme-neteinkkel; büszke voltam, hogy kortársainak bizalmából Josipovics turmezői grófnál, és a két lelkes nővér grófnénál, főleg pedig a Gräfenbergtől Belizarként visszatért Wesselényi Miklós báró előtt mint a falu — értsd ifjuság — szája szerepletem.

Edes visszaemlékezem a reformpárt által Erdély nagy fának tiszteletére rendezett közebédre, hol egyik felkőszöntőben mondatott: „Hajdan Herodotot, Homert Athéne dícsőségét irigylő ellenei költött névnek állíták, mely alá a görög hiúság remek műveit csoportosítá, azoként lesz idő, melyben el-

leneink Wesselényinek nevét is egy fölvetett gyűjtőnévnek mondják, mely alá nemzetünk minden szép, lovagias és jeles tulajdonait összehordta. Boldogok mi! kik a klasszikus műveltségű Wesselényit személyében tiszteljük. Eljen a magyarok büszkesége, Wesselényi Miklós!”

Üdvözítő jutalmul néztem, midőn Wesselényit Pestre kísérhettem, kinek hatalmas pártfogása után a nagy költő Vörösmarty Mihály, Bártfay és irodalmunk több vezérei barátságába jutottam, kik által buzdítva és lelkesítve, merészkedtem eddig szerény hirlaptudósítói munkásságom mellett önálló kis művemmel „Eszmetörődék a magyar reformról” fellépni. — Mái is becsülöm önbírálatom szigorát, miszerint, bár Wigan Ottónál Lipcsében 1844-dik évben megjelent kis röpiratom, ezer példányra pár nap alatt Pozsonyban elkelt, mégis sikerem további merényletekre nem ragadtott.

Ha jól emlékszem, ugyanezen időben kezdé a francia szellemű Degré Alajos is első szárnypróbálgatását, ki jövőjének alapját megvetve, csakhamar a fejek egyikévé emelkedett. Az országgyűlési ifjuság a koudor francziát mindig derült kedélyeért, szaporakázó jó ötleiteért, kifogyhatatlan jó humoráért szerette.

Mint pozsonyi hirlaptudósítót József nádor fgh ő fensége Károlyi László által magához rendelt, hol kegyeskedett hirlaptudósítói működéséről elismerőleg nyilatkozni, de egyszersmind kérdést tett, hogy van az, miként én keveset jegyezve tudósítom a Hirlapot? mire én feleltem: „Fenséges nádor és főherceg! meglehetősen emlékező tehetségem után hízgelgem magamnak, miként a tárgyalásoknak meglehetősen hü képét adom.” — Mire ő fensége igenlőleg felelt, de megjegyzé, hogy: ugy veszi észre, hogy némely nem mondottakat is becsempészek. Találva voltam és bámultam a főherceg ily parányi részletekig kiterjedő figyelmét. — Végre pártalan kegyességével felém fordult s intett „mégis jobban cselekednék, ha képességét más téren érvényesítené,” mire én öszintén elmondám, hogy négy éve elhagytam az atyai házat, azóta tollam után tisztességesen megélek, nem tagadom, kevés adósságom is van, de jó atyámtól azóta egy fillért sem kértem. — Ő fensége kegyesen eleresztett. (Végo köv.)

Sertésvásár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— július 1.

A z üzlet szilárd. — Magyar, öreg nehéz —, fiatal nehéz 51—51.50, közép 51.—51.50, könnyű 51.50—51.50. Erdélyi nehéz 47.—48.—, közép —, könnyű 50—51.—. Romániai bakonyi nehéz 51.—51.50 átmeneti, közép 49.—50.—, átmeneti könnyű —, átmeneti, eredeti nehéz —, átmeneti, közép —, átmeneti, Szerbiai nehéz 49.50—50.— átmeneti, közép 49.50—50.— átmeneti, könnyű 49.—51.— átmeneti. Hízó 1 éves élősuly-ban 4% levonással. —, két éves —. — Az árak hízalt sertések-nél páronként 40 klg. és 4% levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai sertészeknél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőknek páronként 3 aranyariát vám fejében megtérítetik.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)

Arad jul. 2. A pótválasztásnál Falk Miksa szabadelvűpárti negyven szótöbbséggel 691 szavazattal győzött Múlek függetlensége jelölt 651 ellenében, a két szövetkezett ellenzék minden erőfeszítése daczára. A lelkesedés óriási.

Arad, jul. 2. Falk 40 szótöbbséggel Múlek ellen képviselővé választott.

Toulon Mult hó harminczadikának esti hat órájától elsőjéig 5 cholera halálozás volt.

Marseille tegnapelőtti esti hatórától tegnapesti hat óráig három cholera halálozás volt.

Temesvár A temes és Bisztra a nagy eszések következtében megáradtak több községet előntéssel fenyegetnek.

Algir A zsidók kereskedései még mindig zárva vannak. Egy kereskedést melyet tegnap reggel kinyitottak a csöcselék megtámadott és ablakait bezuzta.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vértesi Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Válasz a „Debreczen-Nagyváradai Értesítő” 26 számában megjelent „A Sáp” című közleményre.

Ma Budapestről hazaérkezvén, arról értesültem, hogy a „Debr.-Nagyváradai Értesítő”-ben valaki azon álbr szárnyrabocsátására vetemedett, hogy a sörbehozatali vám-

nak árverés utján történt bérbeadása alkalmával „sápot” akartam, és hogy árverési alkalmánál csak „sápra” czélzó eljárásom által a nemes városnak tetemes kárt okoztam volna. En ezen légből kapott, minden alapot nélkülöző csupán roszakartból és ellenem viseltető ellenszemből eredő álhirrel szemben nevezett közleményt rágalmazásnak nyilvánítottam, mert az árverés alkalmával valamiat én, ugy többen is tettek le bánatpénzt, a nélkül, hogy árverelték volna. A kikiáltási ár 5500 forintban volt megállapítva és én 7006 forint mentem; ezen tény az árverési jegyzőkönyv eléggé tanúsítja, ebből következik az, hogy nem „sápra”, hanem komoly ügylet lebonyolítására czéloztam. Az pedig, hogy a nemes városnak kárt okoztam volna, még nagyobb valótlanítás, mert én az ellenkezőt ezennel tényleg bebizonyítottam: 1882-ben az asszonyrézsi pusztámról Debreczenbe költözvén, a pálinka regále árvereltetvén, ez eddig csak 25000 frt bérösszegért adatott ki; én az árverés alkalmával 30000 frt-ig mentem, de nevezett regále jog akkor 35000 frt bérösszegért adatott ki; továbbá a szováti regálét Aron Miksa 3115 frt évi bérösszegért bírván, én ezen jogot évi 3615 frt bérösszegért kibéreltem, miáltal a nemes városnak nem kárt hanem 2 éven át 1500 frt tisztá hasznot okoztam. Ezen tények igazságát a „D. Nv. Értesítő” tölem el nem vitathatja; mert a hivatalos árverési jegyzőkönyvek ezt tényleg bizonyítják. Kérdem tehát; ki hoz több hasznot a nemes városnak? én vagy pedig az „Értesítő” kiadója.

Debreczen, 1884 július 1.

Weisz József.

1056. tk. 1884.

III. Árverési hirdetményi kivonat.

A nánási kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak B. Simon Antal és neje végrehajtást szenvedő elleni 467 forint 07½ kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kir. tvszék (a nánási kir. jbróság területén levő, Dorogon fekvő a dorogi 722 számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1, 3 5 9 rsz. alatti ingatlanokra 864 frt; + 1, 2, rsz. a. ingatlanokra az árverést 132 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884 évi aug. hó 7-dik napján délelőtt 9 órakor Dorog városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson 1884. évi május hó 13-ik napján.

A nánási kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén járásbíró.

Orvosi tekintélyek által vese, huydara, köszvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —

szénasavdús, lithium tartalmu forrás.

Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat.

Kapható savanyú-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerertárban.

A Salvator-forrás igazgatója: Eperjesen.

Budapesten főraktár EDESKUTY L. úrnál.

A LEGJOBB CZIGARETTA-PAPIR

a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány.

Cawley és Henry-től Párizsban.

Utánzóktól mindenki óvatik.

A cigarettapapir csak akkor valódi, ha minden egyes lap LE HOUBLON bélyeggel és mindenik boríték az allant álló védbélyeggel és aláírással el van látva.

Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Beranger à PARIS.

1058. tk. 1884.

III. Árverési hirdetményi kivonat.

A nánási kir. jbság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Sztójka Ferencz és neje végrehajtást szenvedő elleni 279 frt 91 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kir. tvszék (a nánási kir. járásbírósg) területén levő Dorogon fekvő a dorogi 1323 sz. telekjki A I. 1—5 rsz. a. ingatlanokra az árverést 1179 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi aug. hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor Dorog városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

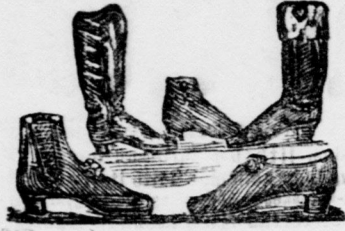
Kelt Nánáson 1884. évi május hó 15-ik napján.

A nánási kir. jbság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén járásbíró.

27 J e l e n t é s. 27 Tisztelettel jelentem, hogy tiztelemet a czepléd-utczai magy. kir. kincstár épületében, Bosznay czéggel szemben lévő szeglethelyiségbe, dusan berendezve, helyeztem át. Főtörekvésem leend a n. é. közönség bizalmát, ugy mint eddig továbbra is kiérdemelni. Kiváló tisztelettel BAUM MIKSA. 27

UI CZIPÓ ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben **Czegléd-utcán, a városháza alatt,** a régi takarékpénztár tőzsomszédságában egy dusan felszerelt

női, férfi és gyermek cipő üzletet

nyitottam. E szakmában nagyobb gyárakban szerzett ismereteim és rendkívül kedvező összeköttetésemnél fogva a legjobb minőségű

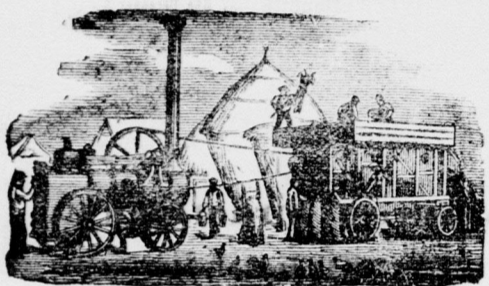
női, férfi és gyermek cipőket ajánlok n. m. női cipők minden alakban és minőségben 1 fnt 25 krtól 7 fntig, férfi cipők " " " " " " 3 fnt 20 krtól 7 fntig, gyermek cipők " " " " " " 50 krtól 4 fntig,

mely árak minden tekintetben a gyári áraknak megfelelnek. Miután minden egyes nálam vásárolt cikk minőségéért kezességet vállalok kérem a n. é. közönség becses pártfogását maradván teljes tisztelettel

FALK OTTÓ

Czegléd-utca, a városház alatt, a régi takarékpénztár tőzsomszédságában.

LÖWINGER MIKSA

gazdasági
gépgyár
raktára.

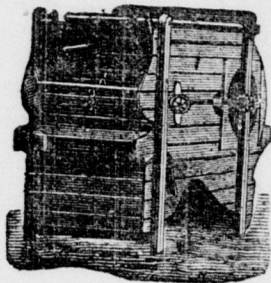
BUDAPESTEN, gyapju- és hold utca sarkán, (gr. Tisza-féle házban.)

Ajánlja dús választékú, legújabb szerkezetű mindennemű gazdasági gépeit és eszközeit; különlegességeket malmok és bányagépekben a legolcsóbb árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — A nagy uraságok, valamint a nagyérdemű érdekeltek körök megszélesítés végett tisztelettel meghívotnak. Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve. **MEGBIZHATÓ ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK.**

BAUER és TÁRSÁ-nál DEBRECZENBEN

Nagy-Péterfia utca 853. sz. alatt.

A géposarnok rendezve lévén, felkérjük a tisztelt gazdaközönséget annak megtekintésére, egyuttal figyelmébe ajánljuk a tisztelt gazdaközönségnek: belföldi és eredeti amerikai

Szénagereblyéket,
konkolyozókat 38 forinttól felfelé,
rosta lemezeket,
oséplőkészleteket,
kerti fecskendőket 32 forinttól felfelé.

A szoboszlói ekeverseny alkalmával 1-ső díjat nyert

KETTOS és HÁRMAS EKÉKET,

s egyéb gazdasági gépeket.

Arjegyzekek kívánatra bérmentve megküldetnek.

Az 1845. év óta fennálló, és több világi kiállítások alkalmával legnagyobb díjjakkal kitüntetett

**Üvegmetesző-, irás-,
litographia és gép gyémánt
gyár, csak Bécsben IX. Alser-
strasse 12.**

ROSENBERG HERMANN

ezelőtt L. é. g. r. á. d. i. József ajánlja dusan berendezett gyári raktárát, ahol mindennemű nagy-ságu keret és keretnélküli gyémántok, üvegek, elárusítók, üveglatta tulajdonosok, látszerészek és gépezetek részére kaphatók. Továbbá: gép-gyémántok a gépezetek kemény, aczel, papír és porcellán hengerek lesimítására. Gyémánt fűrész-kat stb. Arjegyzekek és képes mintalapok kívánatra díjmentesen küldetnek szét. Végül ajánlok brilliánokat és mindennemű eszirt köveket.

994. tk.
1884.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nánási kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatonk Urgyan György és neje végrehajtást szenvedő elleni 252 forint 16 krajczár tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyben a kir. törvényszék (a nánási kir. járásbírósa) területén lévő Dorogon fekvő a dorogi 304. sz. tkb. A I 1. 3—8 rsz. ingatlan 333 fnt, az A + 1 rsz. a. ingatlan 46 fnt s a 203 tkjv A + 1. helyrajzi sz. ingatlanra az arverést 274 fntban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi aug. hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Dorog városházánál megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

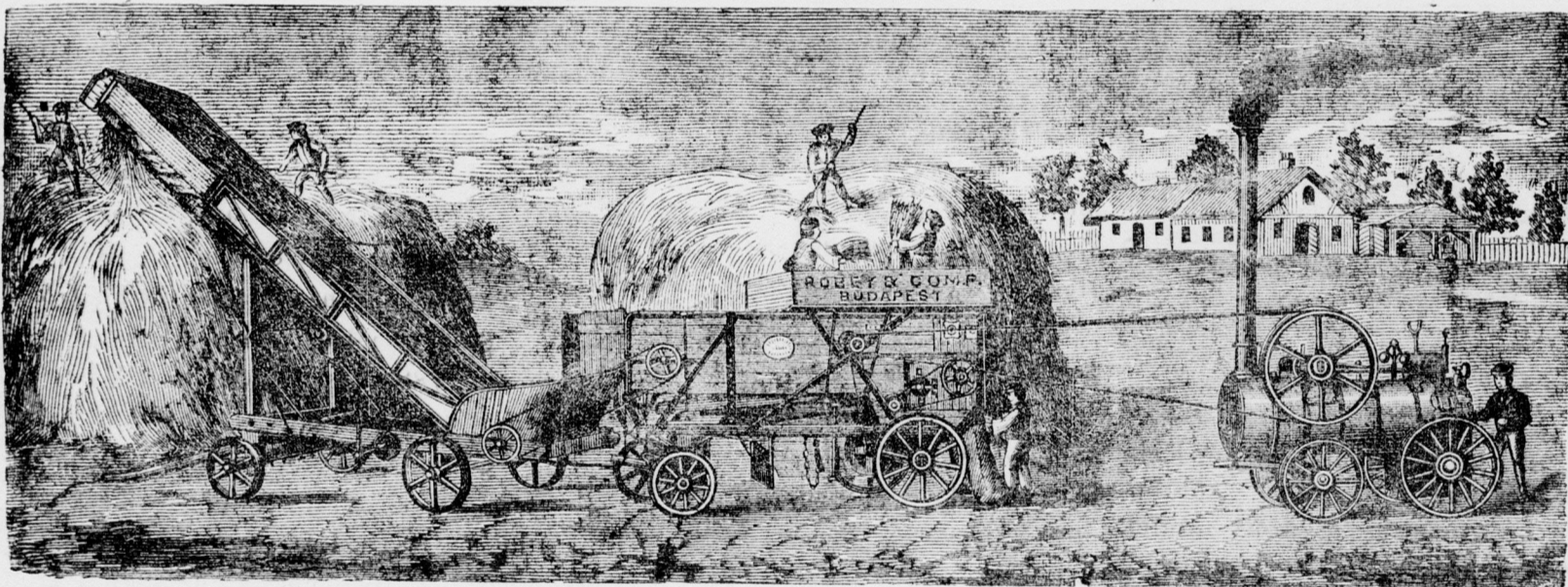
Kelt az 1884. évi május hó 20-ik napján.

A nánási kir. jbrósa mint telek-könyvi hatóság.

Sebestyén,
járásbíró.

ROBEY & COMP

Budapesten üllői-ut 35.

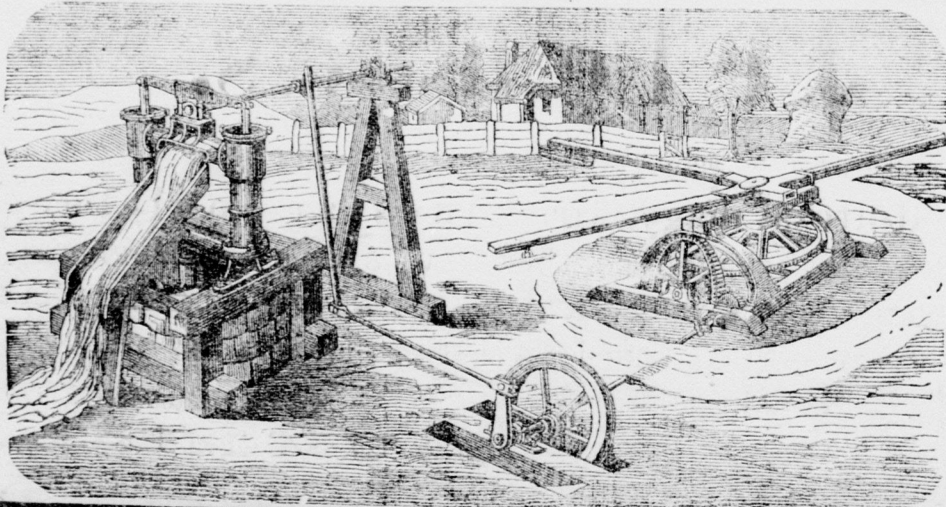
szabadalmazott „ROBEY” gőzgép,

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felüli is mulja a fekvő (stabil) gépet.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára, harang és ércöntődoje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvanta teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

RÖZ- és MAGÁNFÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYUGYÁR.

Debrecen, 1884. Nyomtatott a „Debreczeni Hírlap” könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-has